המלצה 15 של ה-FATF וכלל המסע

Dr Alexander Ressos, TEP
Attorney-at-Law (Switzerland and Germany),
Solicitor (England & Wales and Hong Kong)
Of Counsel, KGP Legal LLC
alexander.ressos@kgplegal.com.sg
www.ressos.com.sg

התקן

כוח המשימה לפעולה פיננסית (FATF) תיקן את המלצה 15 באוקטובר 2018 כדי לחייב מדינות להסדיר נותני שירותי נכסים וירטואליים (virtual asset service providers, VASPs) לצורכי איסור הלבנת הון ומימון טרור, והוסיף למילון המונחים שלו הגדרות של "נכס וירטואלי" ושל "נותן שירותי נכסים וירטואליים". VASP הוא כל אדם או תאגיד המבצע, כעסק, אחת מחמש פעילויות עבור אדם אחר או מטעמו. הפעילויות הן החלפה בין נכסים וירטואליים למטבעות פיאט, החלפה בין נכסים וירטואליים, העברה של נכסים וירטואליים, שמירה או ניהול של נכסים וירטואליים או של מכשירים המאפשרים שליטה בהם, והשתתפות בשירותים פיננסיים הקשורים להצעה או למכירה של נכס וירטואלי בידי מנפיק, או מתן שירותים כאלה. ביוני 2019 אימץ ה-FATF את הערת הפרשנות להמלצה 15, המחייבת רישוי או רישום של VASPs, פיקוח והחלת מכלול אמצעי המניעה. פסקה 7(b) להערה כוללת את "כלל המסע" (travel rule). על ה-VASPs של המעביר ושל המוטב להשיג, להחזיק ולהעביר את המידע הנדרש על המעביר ועל המוטב בהעברות של נכסים וירטואליים, בכפוף לסף זוטות שמדינות רשאיות לקבוע על USD או EUR 1,000.[1]

"Updated Guidance for a Risk-Based Approach to Virtual Assets and Virtual Asset Service Providers" של ה-FATF מיום 28 באוקטובר 2021 חידד את התקן בשישה תחומים. אלה היו ההגדרות של נכס וירטואלי ושל VASP, החלת התקנים על מטבעות יציבים, הסיכונים של עסקאות עמית לעמית (peer-to-peer), רישוי ורישום, יישום כלל המסע ושיתוף מידע בין

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

המפקחים על VASPs. ההנחיה נקטה עמדה שלפיה היוצרים, הבעלים והמפעילים של הסדר DeFi השומרים על שליטה או על השפעה מספקת עשויים להיות VASPs גם אם ההסדר מתאר את עצמו כמבוזר. NFTs, לעומת זאת, נמצאים בדרך כלל מחוץ להגדרה, אלא אם הם משמשים לתשלום או להשקעה.[2] מאז 2022 מפרסם ה-FATF "עדכונים ממוקדים" (targeted updates) שנתיים על היישום. השישי, מיום 26 ביוני 2025, דיווח ש-99 תחומי שיפוט חוקקו או מחוקקים חקיקה של כלל המסע, ושרוב הפעילות הבלתי חוקית על גבי השרשרת (on-chain) מערבת כיום מטבעות יציבים. הוא תיעד שהרפובליקה העממית הדמוקרטית של קוריאה גנבה $US 1.46 מיליארד מהבורסה Bybit בפברואר 2025, ומהם הושבו רק 3.8 אחוז. הוא הגיע למסקנה שתחומי השיפוט האחראים לכ-98 אחוז מהפעילות העולמית בנכסים וירטואליים חייבים ליישם את התקנים במלואם כדי שאלה יעבדו.[3]

הנחיתה בשווייץ

שווייץ לא נזקקה לחקיקה חדשה כדי לתפוס VASPs, משום שחוק איסור הלבנת ההון השווייצרי (AMLA/GwG) הגדיר מאז ומעולם מתווכים פיננסיים לפי תפקידם. החלפה, משמורת והעברה של נכסי קריפטו נכללות בסעיף 2 פסקה 3 ל-AMLA כפעילויות של מי שמקבל במקצועו נכסים השייכים לאחרים, שומר אותם או מסייע בהעברתם. FINMA, רשות הפיקוח על שוק ההון השווייצרית, אישרה את העמדה בהנחיות ה-ICO שלה מפברואר 2018 ובהנחיה 02/2019 שלה בדבר תשלומים בבלוקצ'יין, שהחילה את כלל המסע באמצעות סעיף 10 הקיים ל-AMLO-FINMA בדבר מידע המועבר עם הוראות תשלום. שווייץ בחרה שלא לאמץ את סף הזוטות של USD/EUR 1,000 לכלל המסע, כך שכל העברה נושאת מידע. היא גם דרשה אימות של הבעלות המוטבת (beneficial ownership) בארנקים שאינם מאוחסנים (unhosted wallets) לפני העברות אליהם או מהם. הורדת סף הזיהוי לעסקאות החלפה ל-CHF 1,000 ב-2021 באה בעקבות החשש של ה-FATF מעסקאות מזדמנות. ההערכה ההדדית של שווייץ בידי ה-FATF משנת 2016 קדמה לתיקונים בדבר נכסים וירטואליים, אך דוחות המעקב שלה דירגו אותה כעומדת במידה רבה (largely compliant) בהמלצה 15.[4]

הנחיתה בסינגפור

סינגפור חוקקה. חוק שירותי התשלום (Payment Services Act, PSA) 2019, שנכנס לתוקף ב-28 בינואר 2020, נוסח לאחר התיקון מאוקטובר 2018 ותוכנן לתפוס את הגדרת ה-VASP של ה-FATF תחת התווית "שירות אסימון תשלום דיגיטלי" (DPT service). Payment Services (Amendment) Act 2021 הרחיב את ההגדרה להעברה, משמורת ותיווך, כך

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

שתתאים למילון המונחים של ה-FATF מילה במילה לאחר כניסת התיקונים לתוקף באפריל 2024. הודעת MAS PSN02 מיישמת את אמצעי המניעה ואת כלל המסע לגבי נותני שירותי DPT, כאשר הסף למידע מלא נקבע על 1,500 S$. משטר ה-DTSP של חוק השירותים הפיננסיים והשווקים (Financial Services and Markets Act, FSMA) 2022 נתן מענה לחשש של ה-FATF מפני VASPs הפועלים מתחום שיפוט אחד ומשרתים לקוחות באחרים, חשש שה-FATF ניסח בהנחיה של 2021 וחזר עליו בכל עדכון ממוקד. ההערכה ההדדית של סינגפור משנת 2016 ודוחות המעקב שלה מדרגים אותה כעומדת או כעומדת במידה רבה בהמלצה 15.[5]

הסבב הבא

שני תחומי השיפוט עומדים בפני הסבב החמישי של ההערכות ההדדיות של ה-FATF, שהחל ב-2025 עם דגש חזק יותר על אפקטיביות. נכסים וירטואליים ייבחנו כתוצאה מיידית (immediate outcome) בפני עצמה. המחבר צופה שהמעריכים יבחנו שלוש נקודות: הפיקוח על העברות לארנקים שאינם מאוחסנים, היחס לממשקי DeFi לפי מבחן "השליטה או ההשפעה המספקת", ותיעוד האכיפה נגד נותני שירותים זרים שאינם מורשים. מודל ה-SRO של שווייץ והפיקוח הישיר של סינגפור יושוו מבחינת אפקטיביות, והתוצאות יזינו את התיקון הבא של AMLO-FINMA ושל PSN02.

הערות

1. FATF, Recommendation 15 and Interpretive Note to Recommendation 15, כפי שתוקנו באוקטובר 2018 וביוני 2019, ב-"International Standards on Combating Money Laundering and the Financing of Terrorism and Proliferation: The FATF Recommendations", מהדורה מעודכנת. כלל המסע הוא INR 15, פסקה 7(b). ↩

2. FATF, Updated Guidance for a Risk-Based Approach to Virtual Assets and Virtual Asset Service Providers, 28 באוקטובר 2021, פריז. ששת תחומי המיקוד מפורטים בהודעת הפרסום של ה-FATF. לעניין DeFi ראו פסקאות 67 ואילך להנחיה. ↩

3. FATF, "FATF urges stronger global action to address illicit finance risks in virtual assets", העדכון הממוקד השישי בדבר נכסים וירטואליים ו-VASPs, 26 ביוני 2025. לעדכון צורפו Best Practices on Travel Rule Supervision מאותו יום. ↩

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

4. FINMA Guidelines for enquiries regarding the regulatory framework for initial coin offerings (ICOs), 16 בפברואר 2018. FINMA Guidance 02/2019 מיום 26 באוגוסט 2019. סעיף 51a ל-AMLO-FINMA. FATF, Mutual Evaluation Report Switzerland, דצמבר 2016, ודוחות מעקב מוגבר 2020 ו-2023. ראו חלק F, פרקים II עד IV. ↩

5. Payment Services Act 2019, התוספת הראשונה, חלק 3, כפי שתוקנה ב-Payment Services (Amendment) Act 2021. MAS Notice PSN02, פסקה 13. FSMA 2022, חלק 9. FATF, Mutual Evaluation Report Singapore, ספטמבר 2016, ודוחות מעקב. ראו חלק L, פרקים I עד III. ↩

Disclaimer

This article is provided for general information only. It is based on publicly available sources as at its date of publication. These sources have not been independently verified against licences, regulatory registers or the records of the entities concerned. It is not legal, tax, financial or investment advice. Nor is it a recommendation to invest in, transact with or use the services of any entity mentioned. Law and regulation change frequently, so the content may be incomplete or outdated. To the fullest extent permitted by law, Dr Alexander Ressos and the publisher of SingaporeIQ exclude all liability for loss or damage arising from the use of or reliance on this article. Readers should obtain advice on their specific circumstances before acting or refraining from action.

Names and trademarks of the entities discussed belong to their owners and are used for identification only. Their mention implies no endorsement, affiliation or allegation of wrongdoing. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. Corrections and updates: contact@ressos.com.

© 2026 Dr Alexander Ressos. This article may be quoted with attribution to SingaporeIQ (SingaporeIQ.com). Reproduction in full and any commercial use require prior written consent. The Legal Terms at https://singaporeiq.com/legal-terms apply.

Author contact: Dr Alexander Ressos, TEP · contact@ressos.com

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.